

О. С. Тимофіїв

здобувач

Науково-дослідного інституту публічного права

МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Стаття присвячена аналізу адміністративно-правового механізму забезпечення сталого розвитку та стабільності банківської системи України. У роботі досліджується роль адміністративного законодавства в регулюванні банківської діяльності, визначаються його основні цілі, завдання та функції у контексті сучасних економічних викликів. Відзначено, що на сьогодні відсутній спеціальний нормативно-правовий акт, який би комплексно окреслював мету, завдання та функції адміністративно-правового механізму для забезпечення стабільності банківської системи. Проаналізовано чинні нормативно-правові акти, автор звертає увагу на те, що стабільність банківської системи хоч і не зазначена як пріоритет у глобальних цілях сталого розвитку, однак детальніше розглядається через операційні завдання, що сприяють фінансовій стабільності та адаптації до сучасних економічних умов. Зокрема, зазначено, що адміністративно-правовий механізм покликаний знижувати ризики фінансової нестабільності, забезпечувати прозорість банківських операцій та захист прав споживачів, а також інтегрувати міжнародні стандарти регулювання вітчизняної банківської системи. Особливу увагу в статті приділено виявленим прогалинам у законодавстві, зокрема в Законі України "Про фінансові послуги та фінансові компанії", що не враховує важливі аспекти, які безпосередньо впливають на стабільність банківської системи, такі як захист від кіберзагроз та стандарти корпоративного управління. Запропоновано доповнити цей закон новими нормами, що дозволять підвищити ефективність регулювання. Констатовано, що функції фінансових посередників, які забезпечують інформаційно-консультативну та трансформаційну діяльність, визначають основні напрями державного регулювання. Вони сприяють формуванню та виконанню стратегічних завдань, пов'язаних зі стабільністю банківської системи, зокрема, через забезпечення фінансової прозорості, мінімізацію ризиків і стимулювання інновацій. Зроблено висновок, що адміністративно-правовий механізм має важливе значення для забезпечення сталого розвитку та стабільності банківської системи України, вимагаючи подальшого вдосконалення національного законодавства та інтеграції новітніх міжнародних стандартів.

Ключові слова: сталий розвиток, стабільність, банкова система, адміністративно-правовий механізм, цілі, завдання, функції.

Актуальність теми. Сталий розвиток та стабільність банківської системи є фундаментальними складовими економічної безпеки держави, які визначають її здатність забезпечувати фінансову стабільність, ефективне функціонування економіки та захист інтересів громадян. У сучасних умовах глобалізації та інтеграції фінансових ринків зростає необхідність удосконалення адміністративно-правових механізмів регулювання банківської діяльності, які здатні забезпечити баланс між державним управлінням, інтересами банківських установ та суспільства.

Адміністративно-правовий механізм відіграє ключову роль у створенні правових засад для стабільної та ефективної роботи банківської системи. Він охоплює комплекс правових норм, інституцій, процедур і заходів, спрямованих на організацію, моніторинг та контроль банківської діяльності. Особливого значення цей механізм набуває в умовах фінансових криз, коли забезпечення стійкості банківської системи стає критично важливим для запобігання негативним наслідкам для економіки в цілому.

Водночас сучасні виклики, пов'язані із цифровізацією, зростанням вимог до прозорості фінансової діяльності, впровадженням екологічних і соціальних стандартів, вимагають модернізації підходів до адміністративно-правового регулювання банківської системи. У цьому контексті виникає необхідність чіткого визначення мети, завдань та функцій адміністративно-правового механізму, який сприяє сталому розвитку фінансового сектору та забезпечує його відповідність міжнародним стандартам.

Метою статті є дослідження теоретичних і практичних аспектів функціонування адміністративно-правового механізму забезпечення сталого розвитку та стабільності банківської системи України, визначення його мети, завдань, функцій, ключових принципів і напрямів вдосконалення.

Виклад основного матеріалу. На початку необхідно відзначити, що спеціальний нормативно-правовий акт в якому б визначались мета, завдання та функції адміністративно-правового механізму забезпечення сталого розвитку та стабільності банківської системи – відсутній. Тому для їх виокремлення треба дослідити як чинне законодавство так і наукові підходи.

Стратегія сталого розвитку "Україна – 2020" визначила своєю основною метою: «впровадження в Україні європейських стандартів життя та вихід України на провідні позиції у світі» [1]. Основні сучасні стандарти та практики організації життя, притаманні країнам Європейського Союзу визначені в іншому документі – в Угоді про асоціацію. Текст преамбули до Угоди про асоціацію розпочинаються запевненнями України і ЄС, що їхні відносини повинні ґрунтуватися на спільних цінностях, і що «Україна як європейська країна поділяє спільну історію й спільні цінності з державами-членами Європейського Союзу і налаштована підтримувати ці цінності» [2]. До цих цінностей відноситься: демократія, повага до прав людини і основоположних свобод та верховенство права.

В проекті Стратегії сталого розвитку України до 2030 року, який розробили вітчизняні експерти за підтримки Програми розвитку ООН в Україні та Глобального екологічного фонду в рамках проекту «Інтеграція положень Конвенції Ріо в національну політику України» [2] запропоновано ряд концептуальних змін щодо стратегічного бачення сталого розвитку України. Не заперечуючи вектори розвитку, які були затверджені у Стратегії сталого розвитку

"Україна – 2020", розробниками проекту було запропоновано наступні цілі:

- подолання дисбалансів в економічній, соціальній та екологічній сферах;
- трансформацію економічної діяльності, перехід на засади «зеленої економіки»;
- побудову мирного та безпечного, соціально згуртованого суспільства з належним врядуванням та інклюзивними інституціями;
- забезпечення партнерської взаємодії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, бізнесу, науки, освіти та організацій громадянського суспільства;
- повну зайнятість населення;
- високий рівень науки, освіти та охорони здоров'я;
- підтримання довкілля в належному стані, який забезпечуватиме якісне життя та благополуччя теперішнього і майбутніх поколінь;
- децентралізацію та впровадження регіональної політики, яка передбачає гармонійне поєднання загальнонаціональних і регіональних інтересів;
- збереження національних культурних цінностей і традицій [3, с. 6].

Як видно із запропонованих цілей сталого розвитку України на найближчі роки, розробники врахували та адаптували для України глобальні ЦСР до 2030 року. Стабілізування чи реформування фінансової системи взагалі та банківської – зокрема, прямо не зазначені як ціль сталого розвитку але детальний аналіз операційних цілей та завдань щодо їх виконання дає можливість стверджувати, що їм приділяється увага.

Так, наприклад, операційна ціль 1.1. «Сприяти тривалому інклюзивному збалансованому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх», з поміж іншого передбачає завдання: «зміцнювати спроможність національних фінансових установ заохочувати й розширювати доступ для мікро-, малих і середніх підприємств і громадян до страхових, фінансових, банківських послуг, зокрема до доступних кредитів»; операційна ціль 3.1. «Подолати бідність», визначає завдання: «до 2030 року забезпечити всім чоловікам і жінкам рівні права на економічні ресурси, а також доступ до базових послуг..., відповідних нових технологій і фінансових послуг, включаючи мікрофінансування»; операційна ціль 7.1. «Сприяти мирним та інклюзивним спільнотам для сталого розвитку та забезпечити безпеку держави», визначає наступне: «до 2030 року

значно зменшити незаконні фінансові потоки, активізувати діяльність з виявлення та повернення викрадених активів і вести боротьбу з усіма формами організованої злочинності» та «зміцнити систему контролю над незаконними фінансовими потоками з метою запобігання та протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму» [3].

Отже, у контексті глобальних та національних цілей сталого розвитку, адміністративно-правовий механізм сприяє зниженню ризиків, пов'язаних з фінансовою нестабільністю, та адаптації фінансової системи до викликів сучасної економіки.

В іншому стратегічному документі який необхідно проаналізувати – це Стратегія розвитку фінансового сектору України. В ньому визначено візія, місія та цілі фінансового сектору України, який повинен бути: стійким, ефективним, конкурентоспроможним, інтегрованим у міжнародний простір, здатний протистояти викликам, розвиватися та сприяти відновленню економіки України [4, с. 21]. Так, місією фінансового сектору України визначено: «регулювання фінансового сектору забезпечує акумулювання, розподіл й обіг фінансових ресурсів на засадах фінансової стабільності та інклюзії, кібербезпеки та поширення новітніх технологій для сприяння відновленню економіки України та підтримки добробуту громадян». На нашу думку таке формулювання місії є трохи дивним, адже «місія це фундаментальне призначення організації, що визначає ідентичність і напрям її діяльності. Місія – це те, чому організація існує, і який вона хоче зробити вплив на світ». В нашому контексті місія – це фундаментальне призначення фінансової системи. Тому краще, на нашу думку, місію фінансової системи сформулювати наступним чином: забезпечення сталого економічного розвитку, підвищення добробуту громадян та зміцнення національної безпеки шляхом ефективного управління фінансовими ресурсами, сприяння інклюзивності, впровадження інноваційних технологій і підтримки прозорості та довіри між усіма учасниками фінансового ринку.

Щодо мети або цілей фінансового сектору України то ними визначено наступні: макроекономічна стабільність, фінансова стабільність, фінансова система працює на відновлення країни, сучасні фінансові послуги, інституційна спроможність регуляторів та ФГВФО. Кожна

ціль має стратегічні ініціативи та заходи, спрямовані на її досягнення [4, с. 23].

Взагалі, метою будь якої діяльності є: «стан в майбутньому, котрий можливо змінити відносно теперішнього та варто, бажано або необхідно досягнути» [5] або «усвідомлене передбачення бажаного результату діяльності, яке зумовлює пошук засобів і шляхів його досягнення» [6]. Так, наприклад, в Законі України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» визначено, що «метою державного регулювання та нагляду за діяльністю з надання фінансових та супровідних послуг є забезпечення захисту законних інтересів клієнтів, сталого розвитку і стабільності фінансового ринку, а також створення сприятливих умов для розвитку економіки України і належного конкурентного середовища на фінансовому ринку» [7]. В іншому стратегічному документі «Комплексної програми розвитку фінансового сектору України до 2020 року», яка була затверджена Постановою Правління Національного банку України від 18.06.2015 року № 391, її мета була визначена як: «створення фінансової системи, що здатна забезпечувати сталий економічний розвиток за рахунок ефективного переазподілу фінансових ресурсів в економіці на основі розбудови повноцінного ринкового конкурентоспроможного середовища згідно із стандартами ЄС» [8].

Отже, метою адміністративно-правового механізму забезпечення сталого розвитку та стабільності банківської системи можна сформулювати як: створення ефективної нормативно-правової та організаційної основи для функціонування фінансового сектору, яка сприятиме стійкому економічному зростанню, забезпеченню прозорості банківських операцій, захисту прав споживачів, зміцненню довіри до банківської системи та інтеграції міжнародних стандартів регулювання. Цей механізм покликаний мінімізувати фінансові ризики, запобігати незаконним операціям, забезпечувати доступність фінансових послуг для населення та бізнесу, а також сприяти впровадженню інноваційних фінансових технологій у відповідності до стратегічних цілей сталого розвитку.

Щодо завдань адміністративно-правового механізму забезпечення сталого розвитку та стабільності банківської системи необхідно зазначити, що вони повинні відповідати певним принципам, а саме:

- координованості – регуляторні рішення мають бути скоординовані та враховувати дії інших регуляторів для запобігання регулятор-

ному арбітражу та дисбалансу фінансового сектору; наявний єдиний центр координації та моніторингу для їх реалізації;

- системності – встановлення узгодженого набору напрямів діяльності, що створюють синергетичний ефект для досягнення цілей держави та фінансового сектору;

- гнучкості – виконання здійснюється з урахуванням зміни зовнішнього середовища, яке може мати вплив на перегляд окремих ініціатив чи заходів;

- ефективності – запропоновані рішення втілюються в мінімально можливі терміни з розумним використанням потрібних ресурсів;

- прозорості та підзвітності – реалізація завдань супроводжується звітуванням;

- стійкості – заходи спрямовуються на посилення стійкості фінансового сектору до внутрішніх та зовнішніх шоків;

- адаптивності – втілення ініціатив здійснюється з урахуванням потреби посилення дієвості всіх каналів трансмісії регуляторних рішень;

- верховенства права, боротьби з корупцією, запобігання та протидія фінансуванню тероризму, легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом [4, с. 23-24].

Далі необхідно відмітити, що регулятори фінансового сектору та ФГВФО координують свої дії, застосовуючи підходи на основі єдиних принципів для ефективного індивідуального та консолідованого нагляду за учасниками фінансового сектору, здійснення регуляторного впливу, пропорційного регулювання, забезпечення прозорості й стимулювання конкуренції та контролю за концентрацією на фінансовому ринку. Упроваджується план заходів щодо усунення регуляторного арбітражу. Питання, найбільш значущі для фінансової стабільності та які потребують спільних заходів, розглядаються на засіданнях Ради з фінансової стабільності – майданчику для обговорень та ухвалення домовленостей щодо подальших дій [4, с. 26].

У розглянутій вище Стратегії розвитку фінансового сектору України усі завдання сформульовані так, щоб вони відповідали двом основним фокусам: «фокусу супротиву» та «фокусу відновлення». Перший фокус направлений на формування і виконання короткострокових заходів, другий на середньострокові. На нашу думку такий інтеграційний підхід сприятиме кращому функціонуванню фінансової системи взагалі та банківської – зокрема в умовах невизначеності та турбулентності в яких перебуває Україна.

Більшість завдань та заходів, які визначені в аналізованій Стратегії направлені на посилення стійкості та стабільності фінансової системи. Так, наприклад, для реалізації «Ініціативи 1.1. Стійка гривня» передбачено: «Упровадження стратегії пом'якшення валютних обмежень, переходу до більшої гнучкості обмінного курсу та повернення до інфляційного таргетування»; «1.2. Стійкі публічні фінанси» – «Розроблення середньострокової стратегії управління державним боргом та забезпечення її реалізації»; «2.1. Узгодження регуляторних підходів» – «Удосконалення наглядових функцій, синхронізація та уникнення регуляторного арбітражу (гармонізація макро та мікро регулювання, наглядових процедур)» [4, с. 41-42] тощо.

Інший нормативно-правовий акт, який необхідно дослідити з метою формування завдань адміністративно-правового механізму забезпечення сталого розвитку та стабільності банківської системи – це Закон України «Про фінансові послуги та фінансові компанії». В ньому йде мова про завдання державного регулювання та нагляду за діяльністю з надання фінансових та супровідних послуг. Відповідно до вказаного акту ними є:

- 1) формування та реалізація єдиної та ефективної державної політики щодо державного регулювання та нагляду на ринку фінансових послуг;

- 2) захист прав та законних інтересів учасників ринку фінансових послуг;

- 3) забезпечення ефективності та цілісності ринку фінансових послуг, створення сприятливих умов для його розвитку та функціонування;

- 4) створення умов для ефективної мобілізації і розміщення фінансових ресурсів учасниками ринку фінансових послуг;

- 5) створення належного конкурентного середовища на ринку фінансових послуг та запобігання монополізації;

- 6) сприяння створенню рівних можливостей для доступу до ринку фінансових послуг;

- 7) недопущення конфлікту інтересів у діяльності надавачів фінансових та супровідних послуг та/або врегулювання конфлікту інтересів;

- 8) забезпечення фінансової стабільності та недопущення накопичення системного ризику у фінансовій системі;

- 9) додержання учасниками ринку фінансових послуг вимог законодавства України;

- 10) контроль за прозорістю та відкритістю функціонування ринку фінансових послуг;

11) сприяння інтеграції в європейський та міжнародний ринки фінансових послуг;

12) сприяння просвітницькій роботі з метою забезпечення обізнаності споживачів, отримання ними навичок, знань та впевненості щодо розуміння ризиків, відповідальності та можливостей, пов'язаних із отриманням фінансових послуг;

13) забезпечення відкритих та прозорих відносин з учасниками ринку фінансових послуг у межах законодавства України, у тому числі своєчасного взаємного обміну необхідною інформацією [7].

Аналізуючи запропоновані завдання щодо стійкості та стабільності банківської системи, можна виявити, що в Законі України "Про фінансові послуги та фінансові компанії", не враховані деякі важливі аспекти, які можуть бути визначальними для забезпечення стабільності банківської системи. Так, на нашу думку критично важливим завданням є забезпечення захисту ринку фінансових послуг від кіберзагроз. Також, в аналізованому законі не передбачено таке завдання як забезпечення високих стандартів корпоративного управління в фінансових установах, що є важливим для запобігання зловживанням, шахрайству та забезпечення довіри до банківської системи. Тому пропонуємо частину 2 статті 21 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» доповнити наступними підпунктами:

«14) забезпечення захисту ринку фінансових послуг від кіберзагроз;

15) забезпечення високих стандартів корпоративного управління в фінансових установах».

Переходячи до аналізу функцій адміністративно-правового механізму забезпечення сталого розвитку та стабільності банківської системи необхідно навести думку Я. Ковальчук, яка досліджуючи завдання і функції підрозділів організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування органів Національної поліції України прийшла до висновку, що «функції визначають загальні цілі та обов'язки організації, тоді як завдання конкретизують ці функції і вказують на конкретні дії, які потрібно виконати для їх досягнення» [9]. Ми не погоджуємося із даним твердженням, адже якщо звернутися до словникових джерел, узагальнюючи їхнє трактування поняття «функція» можна отримати наступне його визначення: «функція – це явище, яке залежить від іншого явища, є формою його виявлення і змінюється відповідно до його змін; або роль, яку виконує той чи

інший елемент соціальної системи» [10]. Тобто функція є відображенням основних напрямів діяльності, які обумовлюють призначення тієї чи іншої системи чи її елементів. У контексті адміністративно-правового механізму забезпечення сталого розвитку та стабільності банківської системи функція може бути визначена як ключове призначення цього механізму, спрямоване на досягнення його стратегічних цілей, таких як забезпечення фінансової стабільності, захист прав учасників ринку та попередження системних ризиків.

Функції адміністративно-правового механізму виступають своєрідними орієнтирами, які визначають основні напрями діяльності держави у сфері регулювання банківської системи. Вони забезпечують цілісність, узгодженість і послідовність реалізації завдань, водночас конкретизуючи основні напрями та методи, які використовуються для цього. Але, а ж ні як не «визначають загальні цілі та обов'язки організації», як зазначила Я. Ковальчук, навпаки, це функції формуються виходячи з місії та цілей.

Г. С. Буга, у своїй монографії «Забезпечення безпеки у сфері діяльності небанківських фінансових установ в Україні: адміністративно-правові засади», визначив основні функції, які на його думку виконують фінансові посередники між кредитором і позичальником, а саме: 1) інформаційно-консультаційні, в процесі виконання яких фінансові посередники продукують інформацію: для потенційних кредиторів – щодо різноманітних можливостей вкладення коштів вкладниками та кредиторами; для потенційних позичальників – щодо форм та методів кредитування в кожному конкретному випадку; 2) трансформаційні функції: трансформація фінансових ресурсів по регіонах – збалансування пропозиції та попиту на фінансові ресурси по окремих регіонах; трансформація сум – узгодження непропорційності залучених та розміщених коштів за розмірами (надання великих кредитів за рахунок невеликих внесків); трансформація строків – узгодження довгострокових вимог та короткострокових зобов'язань, відповідно короткострокових вимог та довгострокових зобов'язань (надання довгострокових кредитів, що формуються за рахунок короткострокових вкладень, або навпаки); валютна трансформація – залучення коштів в одній валюті, а розміщення в іншій; трансформація ризиків – скорочення ризиків вкладників та кредиторів, які виникають під час прямих відносин кредитор – позичальник, за рахунок

диверсифікації, нормування та селекції ризиків фінансовими посередниками; трансформація ліквідності – здатність фінансових посередників, насамперед банків, певною мірою передбачати фінансову поведінку клієнтів, які в будь-який час можуть вимагати повернення коштів, у зв'язку з чим певна частина коштів фінансових посередників перебуває у ліквідній формі; контрольні – посередники стежать за раціональним та цільовим використанням коштів позичальниками, що своєю чергою зменшує ризики кредиторів та вкладників [11, с. 82; 12, с. 46-47].

Дійсно, як інформаційно-консультативна, так і трансформаційна функція фінансових посередників формують напрями та завдання державного регулювання банківської системи. Наприклад, інформаційно-консультативна функція передбачає надання фінансовими посередниками достовірної та актуальної інформації про фінансові продукти та послуги, їхні ризики, умови та переваги. Це, у свою чергу, спонукає державу до встановлення вимог щодо прозорості діяльності фінансових установ, стандартизації інформації про фінансові продукти та посилення контролю за дотриманням законодавчих норм. З іншого боку, трансформаційна функція, яка полягає у мобілізації та перерозподілі фінансових ресурсів між суб'єктами економіки, вимагає від держави створення умов для ефективного функціонування банківської системи, зокрема, через забезпечення фінансової стабільності, мінімізацію системних ризиків та стимулювання інновацій у фінансовій сфері. Таким чином, обидві функції взаємодіють між собою, формуючи як завдання, так і пріоритети державного регулювання банківської системи, що спрямовані на забезпечення її сталого розвитку та стабільності.

Висновок. Дослідження адміністративно-правового механізму забезпечення сталого розвитку та стабільності банківської системи України дозволяє зробити низку важливих висновків. Передусім, відсутність спеціального нормативно-правового акту, який би комплексно визначав мету, завдання та функції цього механізму, потребує ґрунтовного аналізу чинного законодавства та наукових підходів. Такий аналіз виявив, що хоча стабільність банківської системи прямо не зазначена серед цілей сталого розвитку, її досягнення передбачене у контексті глобальних і національних операційних завдань.

Адміністративно-правовий механізм сприяє зниженню фінансових ризиків, адаптації фінан-

сової системи до сучасних викликів та забезпеченню довіри до банків. Він покликаний створювати нормативно-правову та організаційну основу для ефективного функціонування банківського сектору, яка відповідає принципам прозорості, інноваційності, захисту прав споживачів та інтеграції міжнародних стандартів.

Водночас у чинному законодавстві, зокрема в Законі України "Про фінансові послуги та фінансові компанії", існують прогалини, що можуть негативно впливати на стабільність банківської системи. Зокрема, не приділяється належна увага таким важливим аспектам, як захист ринку фінансових послуг від кіберзагроз та забезпечення високих стандартів корпоративного управління. Для усунення цих прогалин запропоновано доповнити законодавство відповідними нормами, що сприятиме більш ефективному регулюванню банківської системи та її відповідності сучасним викликам.

Таким чином, адміністративно-правовий механізм повинен залишатися динамічним інструментом, здатним оперативно реагувати на сучасні виклики, підтримуючи сталий розвиток та стабільність банківської системи України.

Список використаної літератури:

1. Про Стратегію сталого розвитку "Україна – 2020": указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015. *Верховна Рада України* офіційний сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text>
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: міжнародний документ від 27.06.2014 р. № 984_011. *Верховна Рада України* офіційний сайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
3. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. Програма розвитку ООН в Україні та Глобального екологічного фонду в рамках проекту "Інтеграція положень Конвенцій Ріо в національну політику України", 2017. URL: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/UNDP_Strategy_v06-optimized.pdf
4. Стратегії розвитку фінансового сектору України. Презентація. Національний банк України, 2024. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_finsector_NBU.pdf?v=11
5. Мета. Вікіцитат, 2023. URL: <https://uk.wikiquote.org/wiki/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%B0>
6. Мета і Засоби. Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. URL: <https://esu.com.ua/article-66645>

7. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України від 14.12.2021 р. № 1953-IX. *Верховна Рада України* офіційний сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#n1134>
8. Про затвердження Комплексної програми розвитку фінансового сектору України до 2020 року: Постанова Правління Національного банку України від 18.06.2015 р. № 391. *Верховна Рада України* офіційний сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0391500-15#Text>
9. Ковальчук Я. Л. Адміністративно-правові засади інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів Національної поліції України. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07. Київ, 2024.
10. Функція. «Словник іншомовних слів», 2024. URL: <https://www.jnsm.com.ua/cgi-bin/u/book/sis.pl?Qry=%D4%F3%ED%EA%F6%B3%FF>
11. Буга Г. С. Забезпечення безпеки у сфері діяльності небанківських фінансових установ в Україні: адміністративно-правові засади : монографія. Видавничий дім «Гельветика», 2022. 404 с.
12. Версаль Н. І., Дорошенко Т. В. Теорія кредиту. Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 483 с.

Tymofiiiv O.S. Purpose, task and functions of the administrative and legal mechanism for ensuring sustainable development and stability of the banking system

The article is devoted to the analysis of the administrative and legal mechanism for ensuring sustainable development and stability of the banking system of Ukraine. The paper examines the role of administrative legislation in regulating banking activities, determines its main goals, objectives and functions in the context of modern economic challenges. It is noted that today there is no special regulatory and legal act that would comprehensively outline the goal, objectives and functions of the administrative and legal mechanism for ensuring the stability of the banking system. The current regulatory and legal acts are analyzed, the author draws attention to the fact that the stability of the banking system, although not indicated as a priority in the global goals of sustainable development, is considered in more detail through operational tasks that contribute to financial stability and adaptation to modern economic conditions. In particular, it is noted that the administrative and legal mechanism is designed to reduce the risks of financial instability, ensure the transparency of banking operations and the protection of consumer rights, as well as integrate international standards for regulating the domestic banking system. The article pays special attention to the identified gaps in the legislation, in particular in the Law of Ukraine "On Financial Services and Financial Companies", which does not take into account important aspects that directly affect the stability of the banking system, such as protection against cyber threats and corporate governance standards. It is proposed to supplement this law with new norms that will increase the effectiveness of regulation. It is stated that the functions of financial intermediaries, which provide information, advisory and transformation activities, determine the main areas of state regulation. They contribute to the formation and implementation of strategic tasks related to the stability of the banking system, in particular, by ensuring financial transparency, minimizing risks and stimulating innovations. It is concluded that the administrative and legal mechanism is of great importance for ensuring the sustainable development and stability of the banking system of Ukraine, requiring further improvement of national legislation and integration of the latest international standards.

Key words: sustainable development, stability, banking system, administrative and legal mechanism, goals, objectives, functions.